

יש מי שפסק כרבי אלעזר בן עזריה, ואנו קיימא לן כחכמים, להצריך שש עונות מעת לעת (עפ"י תרומת הדשן רמה; תשובת הרא"ש מו, א; יו"ד קצו, יא — לענין מנין הימים שצריכה להמתין עד התחלת ספירת שבעה נקיים, שהמשמשת במוצאי שבת מתחילה לספור שבעה נקיים רק ביום חמישי, כי אם תפלוט בליל רביעי (קודם לשעת שימושה במוצ"ש), הלא היא עומדת בתוך עונה שישית וסותרת). והרמב"ם (אבות הטומאות ה, יא—יב ובפירוש המשנה) פסק שלאחר שלש עונות טהורה (כן גרסתו בדברי חכמים שבברייתא השניה, והיא דעת רבי אלעזר בן עזריה. וכן הביא הר"ה מהירושלמי. וע"ע חו"א יו"ד צג, ז).

נסתפקו בגמרא בשכבת זרע של ישראל במעו כותית — עד מתי תטמא בפליטתה, שמא אינה מסרחת בשלשה ימים, שטבע גופן שונה מטבעו של גוף ישראל. והעלו ב'תיקו'. ונראים הדברים לטהר לאחר שלשה ימים (מאירי).

ב. שכבת זרע שפרשה מן האיש — אמר רב חסדא: טמאה כל זמן שהיא לחה. לפי פרוש רבנו חננאל ורבנו תם, מדובר בזכר שנרבע ופלט זרע. [אבל בראיית קרי, לא הוצרך רב חסדא לומר, שהרי משנה היא במסכת נדה]. ומהרמב"ן משמע שחולק על דין זה.

ג. שכבת זרע של ישראל במעו בהמה, נסתפקו בכמה היא מסרחת, לפי שאין לה פרוודור כלאשה, והרוח שולט בה.

דפים פו — פז

- ק"ז. א. כמה זמן קודם מתן תורה הוצרכו ישראל לפרוש מנשותיהם?
ב. באיזה תאריך ובאיזה יום בשבוע ניתנה תורה לישראל?
ג. מהו סדר המאורעות מעת מסע בני ישראל מרפידיים עד למעמד הר סיני?
ד. כמה חדשים מלאים וחסרים היו בשנה הראשונה ליציאת מצרים?
א. נחלקו חכמים ורבי יוסי (ושאר תנאים), האם נצטוו ישראל לפרוש מן האשה ביום רביעי [בהשכמה או רק סמוך לחשכה], שלשה ימים קודם מתן תורה, או נצטוו ביום חמישי — יומיים לפני מתן תורה.
- ב. בששי בחדש סיון ניתנו עשרת הדברות לישראל. רבי יוסי אומר: בשבעה בו. ולדברי הכל היה זה יום השבת (כן באר רבא את מחלוקתם. ולמדו בגזרה שוה זכור את יום השבת לקדשו; זכור את היום הזה — מה להלן בעיצומו של יום אף כאן בעיצומו של יום).
- ג. בני ישראל נסעו מרפידיים ויחנו במדבר סיני בראש חדש סיון. לחכמים, היה זה ביום שני בשבוע, ולרבי יוסי — ביום ראשון. [ונחלקו אמוראים אם מסעם מרפידיים היה באותו היום שחנו (רב אחא בר יעקב), שהרי בשבת לא נסעו מפני שהוזהרו על תחומין (והוצאה. תוס'. וערמב"ן; הדושי הנצי"ב) במרה, או נסעו מרפידיים בשבת, כי לא הוזהרו עדיין על תחומין, וחנו ביום ראשון. (רבא)].
- ביום זה לא אמר להם ולא כלום — משום חולשת הדרך.
- למחרת (ב' בסיון) — הוא יום שני בשבת לרבי יוסי; יום שלישי לחכמים, עלה משה בהשכמה ונאמר לו כה תאמר לבית יעקב... ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. אלה הדברים אשר תדבר אל בני

ישראל. ירד (בערב. רש"י. והריטב"א צדד שירד מיד בבוקר), ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ה'. ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה. בשלישי בסיון (יום ג' לרבי יוסי; יום ד' לחכמים) שוב עלה משה בהשכמה ואז נאמר לו הנה אנכי בא אליך בעב הענן... וכן נאמרה לו מצות הגבלה באותו יום (רבי יוסי בר' יהודה). לערב אמרה משה לישראל. בשלש הימים הללו פירש ענשה של תורה ומתן שכרה. (ויגד; וישב). ברביעי בסיון (יום ד' לרבי יוסי, ה' לחכמים) השכים שוב ועלה להגיד שקבלו עליהם מצות הגבלה, ואז נאמרה לו מצות פרישה, וקדשתם היום ומחר. לרבי יוסי, הוסיף משה יום אחד מדעתו. (היום כמחר — מה מחר לילו עמו אף היום לילו עמו, והרי כבר עבר הלילה), וצוה להם לפרוש שלשה ימים (ד' ה' ו'). לדעת חכמים, לא הוסיף מדעתו ופרשו יומים (ה' ו'). בחמישי בנה מזבח תחת ההר והקריב עליו קרבן. בבקרו של יום השבת ניתנה תורה לישראל.

ד. לדעת חכמים, חודש אייר שלאחר יציאת מצרים, היה מעובר, בן שלשים יום. ולרבי יוסי, היה חסר כבשאר השנים.

למסקנא, אין הכרח לומר לחכמים שעברו את אייר. וכן צידד בחדושי הר"ן, שלפי האמת לא עיברוהו לאייר.

לרבי יוסי, לא היה בין ניסן של שנה ראשונה לניסן של שנה שניה אלא שלשה ימים, ולפי החשבון יוצא שבאותה שנה היו שבעה חדשים חסרים. ולחכמים היה ההפרש יומים, נמצא שהיו שמונה חדשים חסרים. (אך אין הכרח לומר לחכמים שהיו שמונה חסרים, אם נוקטים שעברו את חדש אייר של שנה ראשונה. תוס', כפירוש מהרש"א. ומהרש"ל פירש בדרך אחרת. וע"ע: חזון איש או"ח סב, טז; קמ, ג).

דפים פז — פח

ק"ח. א. אלו דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה עמו?

ב. באיזה יום בשבת יצאו ישראל ממצרים?

ג. יום הקמת המשכן — אלו דברים מיוחדים היו בו?

א. שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה עמו; —

הוסיף יום אחד מדעתו (לרבי יוסי);

פירש מן האשה (לאחר מתן תורה, ולא 'חזר לאהלו' כשאר העם);

שבר את הלוחות.

ב. לפי ברייתא אחת, ההולכת בשיטת רבי יוסי, חמשה עשר בניסן שבו יצאו ישראל ממצרים, יום חמישי בשבת היה. ולפי ברייתא אחרת, היה זה יום שישי, וכדעת חכמים החולקים על רבי יוסי.

ג. יום שמיני למילואים, הוא א' בניסן, הוקם המשכן. אותו היום נטל עשר עטרות:

ראשון למעשה בראשית (שהיה זה יום ראשון בשבוע. רש"י. ויש מפרשים כמאן דאמר בניסן נברא העולם, והרי

זה יום ראשון בשבוע בתחילת ניסן, כמו בתחילת הבריאה. עפ"י ריטב"א; חדושי הר"ן);

ראשון להקרבת הנשיאים.